

Motion till riksdagen 2005/06:Sf309

av Lars Ohly m.fl. (v)

Jämställande av familjepolitiken

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om ändrad benämning av politikområdet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om ändrad målformulering för politikområdet Ekonomisk familjepolitik.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om hur eventuella hinder mot en individualiserad föräldraförsäkring bäst kan överkommas.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om möjligheten för föräldrar av samma kön att dela föräldradsansvaret lika mellan sig.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om utökade möjligheter för föräldrar att vara hemma samtidigt under barnets första tid.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om jämställt inträde i föräldraförsäkringen.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om handlingsplan för hur barn till ensamstående föräldrar ekonomiskt skall jämföras med barn som har båda sina föräldrar.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om delat barnbidrag vid växelvis boende.
9. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag angående hur indexeringsnivån av underhållsstödet bäst kan utformas.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om återbetalningsskyldighet beräknad på aktuell inkomst.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om förbättringar angående umgängesresor.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att bevara den nationella beslutanderätten och värna de offentliga trygghetssystemen.

Fel! Okänt namn på

2 Inledning

Den norm som råder i samhället och som ger kvinnor som grupp det yttersta ansvaret för hem och barn definierar samtidigt män som grupp som mindre lämpade som föräldrar och kvinnor som mindre lämpade för förvärvsarbete. Denna norm leder till en orättvis fördelning mellan betalt och obetalt arbete i samhället och därmed till lönediskriminering gentemot kvinnor. Därtill motverkar den barnens rätt till nära relationer till sina fäder.

Varken rådande normer eller påföljande missförhållanden kommer att förändras av sig själva. Det är alltså inte en möjlig väg att invänta förändrade beteendemönster i familjerna och på arbetsmarknaden och därefter successivt anpassa familjepolitiken. Vänsterpartiet är därför berett att använda politiska medel för att skapa nödvändiga förutsättningar för jämställdhet mellan könen inom ramen för den generella politiken. Inom den ekonomiska familjepolitiken finns kraftfulla sådana verktyg.

För att komma till rätta med den ordning som diskriminerar kvinnor krävs en rad övergripande samhällsförändringar. För Vänsterpartiet är det självklart att driva frågan om rätt till heltid, om sex timmars arbetsdag, att bekämpa lönediskriminering och arbeta för en stark offentlig sektor. Frågan om fördelningen mellan det betalda och det obetalda arbetet är därför av avgörande betydelse.

För att få till stånd ett jämställt arbetsliv krävs också ett jämställt privatliv. Det är inte ovanligt att kvinnor och män upplever att de lever i en jämställd relation fram till första barnet. När sedan andra barnet föds tvingar strukturerena på arbetsmarknaden tillbaka kvinnor till att ta ansvar för hem och barn medan män tar det huvudsakliga försörjningsansvaret. Därför ligger möjligheten att förhindra könsdiskriminering bl.a. i föräldraförsäkringens utformning.

I denna motion presenterar Vänsterpartiet förslag för ökad ekonomisk trygghet för våra barn. Vi menar att den bästa förutsättningen för detta är att ha ett barnperspektiv på familjepolitiken. Barn behöver fler vuxna i sina liv och vi är skyldiga att investera hårt arbete på att skapa en jämställd tillvaro för dem att växa upp i. Arbetsliv och omsorg om barn är sammanfogande delar av våra liv. I dag bär kvinnor huvudansvaret för att få detta att gå ihop.

3 Från ekonomisk familjepolitik till ekonomisk barnpolitik

Politiken inom detta område går under begreppet Ekonomisk familjepolitik. Vi menar att detta är problematiskt och missvisande eftersom det utgår från kärnfamiljen som norm. Även om stöden inom utgiftsområdet Ekonomisk familjepolitik utgår till vårdnadshavare, utbetalas det avhängigt av att det finns barn med i bilden.

Utgångspunkten är att det är barns vårdnadshavare som utgör barnets trygghet. Att det biologiska föräldraskapet ofta sammanfaller med vårdnaden är i detta sammanhang av mindre betydelse. Vårdnadshavaren skall bidra till försörjningen av barnet samtidigt som han eller hon ansvarar för den dagliga omsorgen. Vi anser att båda könen är självklart lika lämpade för detta och en persons sexuella läggning är självklart irrelevant vad gäller personens förmåga att vara en god vårdnadshavare.

Familjebegreppet, som det används inom politikområdet Ekonomisk familjepolitik, utgår från kärnfamiljen som norm. Vänsterpartiet vill komma bort från denna fastlåsning och i stället sätta barnen i centrum. Vi vill understryka vikten av att barn får växa upp i en trygg miljö, med fungerande vuxna omkring sig. Det är utifrån barnens behov av social och ekonomisk trygghet vi formulerar vår politik. Fokuseringen på kärnfamiljen är också ett tydligt uttryck för den heteronorm som är styrande i dagens samhälle. Det är därmed viktigt att anpassa familjepolitikens utformning till familjebegreppets utveckling. Det är t.ex. i dag inte möjligt för föräldrar av samma kön att erhålla föräldrapenning om de lever i ett samboförhållande.

För att samstämmighet skall råda med trygghetssystemets avsikter bör politikområdet byta benämning till "Ekonomisk barnpolitik". Riksdagen bör rekommendera regeringen att en sådan ändring kommer till stånd. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4 Ändrad målformulering för starkare jämställdhetsperspektiv

Regeringen har slagit fast att målsättningen för den ekonomiska familjepolitiken är att minska skillnader i ekonomiska villkor mellan familjer med och utan barn (prop. 2005/06:1). Vänsterpartiet anser att det till denna målformulering krävs ett tillägg som slår fast att politiken även skall vara utformad på ett sådant sätt att den bidrar till en utveckling mot ökad jämställdhet i samhället. Denna uppgift ankommer inte enbart på politikområdet Jämställdhet inom arbetsmarknadspolitiken. Arbetet för en jämställd arbetsmarknad måste bedrivas parallellt med arbetet inom andra politikområden, inte minst familjepolitiken. För att visa att regeringens arbete med att motverka diskriminering på arbetsmarknaden har uppriktiga avsikter är ett förtydligande inom familjepolitikens område nödvändigt. En utvecklad målformulering skulle inte konkurrera med ett fokus på barns bästa, utan kan snarare sägas förstärka detta. Barn behöver ett jämställt samhälle för att deras bästa skall vara en reell möjlighet. Barn mår bra av att ha flera vuxna som står dem nära och av att ha föräldrar som har trygga jobb med rättvisa löner. Också barn gynnas av ett arbetsliv som ser både män och kvinnor som självklara föräldrar. Att stärka kvinnors ekonomiska förutsättningar är att stärka barnens skydd mot fattigdom. Vänsterpartiet föreslår mot denna bakgrund följande lydelse av målformuleringen inom den ekonomiska familjepolitiken: "Skillnaderna i de ekonomiska villkoren mellan familjer med och utan barn skall minska, och jäm-

Fel! Okänt namn på

ställdhet mellan könen skall uppmuntras inom ramen för den generella politiken.” Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5 Jämmt uttag av föräldraledigheten

Enligt den jämställdhetsbilaga som lämnades till föregående års budgetproposition, Fördelningen av ekonomiska resurser mellan kvinnor och män (prop. 2004/05:1, bilaga 4), tog kvinnorna år 2002 ut 82 % av antalet ersatta dagar i föräldraförsäkringen och män 18 %. Samma jämställdhetsbilaga redovisade att de ekonomiska konsekvenserna av föräldraskapet för en 10-årsperiod uppgår till 304 000 kr för mamman och 10 000 kr för pappan. Huvudförklaringen är att det är kvinnor som tar ansvar för att familjens tidsekvation skall gå ihop, vilket innebär att kvinnor subventionerar mäns lönearbete genom sitt eget obetalda arbete.

Hur kvinnor och män skall förmås att fördela ansvar för hem och barn lika är en av de mest centrala jämställdhetsfrågorna i vår tid. I denna diskussion är kopplingen mellan kvinnors obligatoriska huvudansvar för barnen och deras position på arbetsmarknaden en självklarhet. Frågan om lönediskriminering, otrygg anställning, ofrivillig deltid och lägre pension hör ihop med vem som tar det huvudsakliga ansvaret för omsorgen om barn och familj. Eftersom kvinnor ses som bärare av detta ansvar, har kvinnor också en sämre utgångspunkt på arbetsmarknaden.

I den studie som presenteras i Anders Chronholms avhandling ”Föräldraledig pappa – Mäns erfarenheter av delad föräldraförsäkring” från 2004, framkommer att i de fall då mannen tagit ut en stor del av föräldraledigheten vid första barnet, var det vanligt att kvinnan vid andra barnet ville ta ut en längre föräldraledighet än mannen. En orsak till detta anges vara att männen på grund av att familjens ekonomiska påfrestningar ökar fr.o.m. att det andra barnet föds, får ta på sig ett större försörjningsansvar. Detta exempel understryker behovet av att individualisera föräldraförsäkringen.

5.1 Individualiserad föräldraförsäkring

I dag är fördelningen av föräldrapenningen mycket av en förhandlingsfråga mellan föräldrarna. Det innebär att det som styr den egentliga fördelningen av föräldrapenningen är normen om att kvinnan har huvudansvaret för barnen, vilket medför att kvinnorna tar ut den största delen av föräldrapenningdagarna. Individens valfrihet blir i detta sammanhang enbart en illusion. Kvinnor väljer som en konsekvens av detta också yrken där det ges möjlighet att förena förvärvsarbete med föräldraskap, vilket i sin tur leder till en cementering av den könssegregerade arbetsmarknaden.

Dagens utformning av föräldraförsäkringen bidrar alltså till att återskapa och förstärka en ordning på arbetsmarknaden som försvagar och lönediskriminerar kvinnor. Systemet upprätthåller dessutom en föräldrad föreställning

Fel! Okänt namn på

om vad kvinnor respektive män har för ansvar i förhållande till barn. För att komma till rätta med dagens situation behöver föräldraförsäkringen reformeras så att ett jämnt uttag mellan föräldrarna uppnås och därmed stärker ett jämställt vårdnadsansvar. För att detta skall vara möjligt är det nödvändigt med en generös föräldraförsäkring som baseras på samma principer som alla andra socialförsäkringar – detta för att möta barnens behov av att vara tillsammans med sina föräldrar. För att nå en ordning där män och kvinnor är lika självklara föräldrar på heltid krävs med andra ord en individualiserad föräldraförsäkring som baseras på inkomstbortfallsprincipen. Endast så kan man nå en verklig förändring mot en ordning som inte diskriminerar kvinnor på arbetsmarknaden.

Föräldraförsäkringen har nu setts över av en utredning som har lämnat sina förslag i betänkandet Reformerad föräldraförsäkring (SOU 2005:73). Vänsterpartiet har kämpat länge för att få till stånd de förändringar i föräldraförsäkringens uppbyggnad som är nödvändiga för att skapa ett jämställt uttag av föräldrapenningen och var därför mycket positivt till att en sådan översyn äntligen blivit gjord.

Utredaren Karl-Petter Thorwaldssons huvudförslag går ut på att föräldraförsäkringen skall byggas ut med två månader, att fem månader skall gå till mamman, fem till pappan och fem till att fritt fördelas mellan föräldrarna.

Enligt Vänsterpartiet är utredningens huvudförslag om en tredelad modell, där en del går till mamman, en till pappan och den tredje till att fritt fördelas, visserligen ett steg i rätt riktning om det skulle genomföras. Men det är inte tillräckligt. I de flesta fall skulle detta innebära att mamman tar ut två tredjedelar av försäkringen och pappan en tredjedel. Sådana förslag till lösningar bidrar därmed inte till att bryta diskrimineringen av kvinnor i arbetslivet och motverkar inte att kvinnor subventionerar mäns lönearbete genom sitt eget obetalda arbete.

Vi är övertygade om att förslag som gäller olika former av jämställdhetsbonus är fel väg att gå. Det borde ligga i föräldrarnas intresse att kvinnor och män får jämlika förhållanden, och det finns enligt vår mening ingen anledning att män skall lockas med bonusar för att vara med sina barn. Vi är övertygade om att det krävs mer än morötter för att bryta könsmaktsordningen och för att stärka kvinnans ställning.

Vänsterpartiet menar att en individualisering av föräldraförsäkringen är ett nödvändigt verktyg både för att göra upp med föreställningen om att pappors föräldraansvar, till skillnad från mammors, skulle vara förhandlingsbart, och för att bryta diskrimineringen av kvinnor på arbetsmarknaden. Därför bör regeringen i samband med analysen av utredningens förslag vad gäller förändringar i föräldraförsäkringens utformning, särskilt överväga hur eventuella hinder mot en individualisering av föräldraförsäkringen bäst kan överkommas. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn på

5.2 En könsneutral försäkring

I och med att kärnfamiljen som norm utmanas i allt större utsträckning av andra familjebildningar, där det biologiska föräldraskapet inte per automatik sammanfaller med vårdnaden om barnen, finns ett behov av att se till att föräldraförsäkringen inte låses fast vid en heteronormativ föreställning kring föräldraskap. Det faktum att barn föds och växer upp med föräldrar som kan vara av samma såväl som olika kön, ställer krav på att föräldraförsäkringen utformas på ett sätt som inte utesluter möjligheterna för föräldrar av samma kön att dela försäkringen mellan sig.

Föräldraförsäkringsutredningen hade i uppdrag att se över om föräldraförsäkringens regelverk behöver anpassas till nya familjebegrepp och göras könsneutralt (dir. 2004:44). Vänsterpartiet menar att regeringen, i sin beredning av utredningens förslag, särskilt bör beakta hur föräldrar av samma kön kan tillgodogöra sig möjligheten att dela föräldradagarna lika mellan sig. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5.3 Hemma samtidigt

Det finns möjligheter inom föräldraförsäkringssystemet att åstadkomma fler förbättringar som skulle kunna verka för en ökad jämställdhet. Vänsterpartiet anser t.ex. att det vore önskvärt om båda vårdnadshavarna kunde vara mer närvarande direkt efter barnets födelse. Framför allt skulle männens tid med nyfödda härmed öka. Detta skapar viktiga förutsättningar för en tidig och djup relation till barnet och tillgodoser barnets stora omsorgsbehov i livets början. De möjligheter som i dag finns med tillfällig föräldrapenning är inte tillräckliga i detta avseende. Vänsterpartiet anser därför att möjligheten för vårdnadshavare att vara hemma samtidigt under barnets första tid bör utökas inom ramen för föräldraförsäkringen. Regeringen bör särskilt beakta detta i sin beredning vad gäller förändringar i föräldraförsäkringens utformning. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5.4 Jämställt inträde i föräldraförsäkringen

Reglerna för inträde till sjukpenninggrundad föräldraförsäkring fungerar i dag diskriminerande mot kvinnor. Problemet ligger i den regel som finns om 240-dagars s.k. kvalifikationstid för att erhålla sjukpenninggrundad föräldrapenning under föräldraförsäkringens första 180 dagar. Enligt uppgifter från Försäkringskassan är kvinnors uttag högst fram till dess barnen är ungefär 12 månader gamla, medan männen tar ut flest dagar när barnen är mellan 11 och 15 månader. Detta innebär att kvalifikationsregeln särskilt slår mot kvinnor.

Att regeln över huvud taget finns kvar är förvånande med tanke på att kvalifikationsnivån generellt sett sänkts för inkomstbaserade försäkringar inom socialförsäkringssystemet i stort.

I departementsskrivelsen "Barnafödandet i fokus" (Ds 2001:57) står att läsa att det finns ett samband mellan födelsetals- och sysselsättningsutvecklingen. Vikten av en fast förankring på arbetsmarknaden, och därmed en tryggad inkomst, som förutsättning för att skaffa barn, har fått ett starkt genomslag bland dagens unga. Vidare slås det fast att det är särskilt viktigt bland unga kvinnor att ha ett fast arbete. Förutom att denna 240-dagarsregel bör tas bort eftersom den diskriminerar kvinnor, är det också troligt att regeln leder till onödigt uppskjutande av barnafödandet. Den höjning av grundnivån till 180 kr som genomfördes i och med höstbudgeten 2003 är viktig för att förbättra förutsättningarna för låginkomsttagare, men är inte en tillräcklig åtgärd för att skapa ett jämställt inträde i föräldraförsäkringen. Därför bör regeringen särskilt beakta frågan om borttagande av denna regel i analysarbetet av föräldraförsäkringsutredningens förslag. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6 Ensamstående mammor

1990-talet var ett årtionde då drastiska nedskärningar genomfördes i den generella välfärden. Det var ett årtionde som innebar såväl ökad arbetslöshet som försämringar i trygghetssystemen. Otrygga anställningar, som timvikariat och projektanställningar, blev vanligare under denna period. En grupp som särskilt drabbades var de ensamstående mammorna och deras barn. Det är också denna grupp som under åren av ekonomisk återhämtning fortsatt att ha alla minus på sin sida. Vi utvecklar frågan om ensamstående mödrar och deras barn i en särskild motion.

Att stärka barnfamiljernas ekonomi, t.ex. genom att höja barnbidragen och sänka barnomsorgsavgifterna, är ett sätt att stödja också de mest utsatta barnen eftersom grunden i ekonomin på så vis stärks hos alla barnfamiljer. Sänkta boendekostnader och höjda löner för kvinnor är andra exempel på politik som gynnar många och som i förlängningen dessutom innebär att klyftan minskar mellan dem som har allra minst och dem som har lite mer.

De familjer som består av ensamstående kvinnor och deras barn kan inte vänta på sådant som en politik för full sysselsättning eller en bostadspolitik som gör det möjligt att hitta en bostad med rimlig hyra. Därför anser vi att det finns åtgärder som måste ha högre prioritet än satsningarna på generella barnbidragshöjningar, detta för att minska klyftorna mellan dem som har mer och dem som har mindre. Det handlar bl.a. om höjt underhållsstöd, höjt bostadsbidrag och om att även familjer som lever med ekonomiskt bistånd skall omfattas av generella barnbidragshöjningar.

För att de åtgärder som riktas gentemot ensamstående föräldrar, av vilka de flesta är kvinnor, skall ha den träffsäkerhet som avses och för att anvisade förbättringar också skall bli reella förbättringar, bör regeringen återkomma med en handlingsplan för hur man ekonomiskt skall jämställa barn till ensamstående föräldrar med barn som har båda sina föräldrar. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn på

6.1 Delat barnbidrag vid växelvis boende

När föräldrar har gemensam vårdnad utbetalas barnbidraget automatiskt till modern, om inte föräldrarna gemensamt anmäler till Försäkringskassan att fadern skall erhålla barnbidraget i stället. Om barnet endast är folkbokfört på samma adress som en av vårdnadshavarna vid gemensam vårdnad, utbetalas barnbidraget dit där barnet är folkbokfört. Bakgrunden till gällande ordning handlar bl.a. om att det har ansetts mer sannolikt att bidraget verkligen kommer barnet till godo om modern får det utbetalt till sig.

Många föräldrar väljer i dag att dela på den faktiska vårdnaden av barnen efter en separation. Barnen bor växelvis hos mamman och pappan och båda tar försörjningsansvar för barnen. När barnen lever i växelvis boende mellan föräldrarna tar bägge vårdnadshavarna ett aktivt delat ansvar för omsorgen om barnen. Därför bör föräldrar gemensamt kunna begära att få barnbidraget delat vid växelvis boende. Regeringen bör återkomma med förslag till sådan ändring. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6.2 Regelförändringar i underhållsstödet

År 1994 ändrades reglerna för underhållsstödet och nivån blev härmed beroende av regeringsbeslut för att höjas. Underhållsstödet har oförändrat legat på samma nivå sedan dess, vilket närmast är att betrakta som anstötligt. Stödets värde har därmed urholkats med 4,5 %. Vänsterpartiet har under flera år krävt att stödets värde skall återställas och bindas upp i förhållande till index så att det följer värdeutvecklingen i samhället i övrigt. Genom den höjning av underhållsstödet med minst 100 kr per barn och månad som Vänsterpartiet drev igenom i förra årets budgetproposition genomförs nu åtminstone en liten förbättring till ensamstående föräldrar. För att undvika att underhållsstödet urholkas återigen, och för att skydda barn i familjer med svag ekonomi, bör stödet värdesäkras i förhållande till prisutvecklingen. Avsaknaden av politiska beslut får inte urholka de ensamstående föräldrarnas ekonomiska situation framöver. Regeringen bör därför återkomma med förslag på hur indexering av underhållsstödet bäst kan utformas. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Underhållsstödet fyller en mycket viktig funktion vad gäller att se till att vårdnadshavare uppfyller sitt försörjningsansvar för barn även efter separation mellan vårdnadshavare. För att i möjligaste mån motverka konflikter efter separation är det viktigt att detta system uppfattas som rättvist. Vi måste också motverka att systemet sänder ut signaler om att den s.k. umgängesföräldern, vilket ofta är mannen, förväntas ta ett ekonomiskt ansvar men vara frånvarande i relationen till barnet. Dagens system tenderar att sända ut sådana signaler eftersom reglerna vid umgänge är bristfälliga.

Utifrån dessa aspekter är det viktigt att åstadkomma förändringar gällande inkomstunderlaget vid fastställande av återbetalningsskyldighet, umgängesavdraget och umgängesresor. I dag fastställs återbetalningsskyldigheten på inkomst två år bakåt i tiden. Det innebär problem för de umgängesföräldrar

som får stora förändringar av inkomstunderlaget. Vänsterpartiet anser därför att det finns behov av att applicera en s.k. CSN-metod vid beräkning av inkomstunderlag. Detta skulle innebära att återbetalningsskyldigheten bestäms utifrån dagsaktuell inkomst om inkomsten ändrats mer än 15 %. Redan 1997 gav riksdagen, genom ett förslag från Vänsterpartiet, regeringen i uppdrag att återkomma med en lösning på problemet att underhållsstödets storlek fastställs efter senast taxerad inkomst (bet. 1997/98:SfU1). Försäkringskassan har nu getts i uppdrag att kartlägga och komma med förslag på hur de som får förändrad inkomst, t.ex. genom arbetslöshet, skall kunna få sin återbetalningsskyldighet beräknad på aktuell inkomst. Därför bör regeringen skyndsamt inhämta Försäkringskassans kartläggning och återkomma med förslag på ändring. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Vidare måste frågan om finansiering av umgängesresor få sin lösning vad gäller vårdnadshavare som inte har ekonomisk möjlighet att resa och träffa sina barn. Möjligheten att tillhandahålla ekonomiskt stöd som är reglerat inom ramen för underhållsstödet och återbetalningsskyldighet bör därför övervägas. Vänsterpartiet menar att detta är väsentligt för att framför allt umgängesföräldern skall uppleva underhållsstödsystemet som rättvist. Därför bör regeringen återkomma med förslag på förbättringar angående umgängesresor i enlighet med det ovan anförda. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

7 EU-samarbetets roll för en jämställd barnpolitik

Många länder har under de senaste åren genom Europeiska rådets riktlinjer och genom stabilitetspakten, genomgående uppmanats att sänka skatterna och minska de offentliga utgifterna. Detta visar på att det finns en uppenbar risk att EU-samarbetet kommer att motverka den i motionen föreslagna inriktningen av barnpolitiken. En politik inriktad på full sysselsättning och en väl utbyggd offentlig sektor har varit avgörande för svenska kvinnors deltagande på arbetsmarknaden. Den offentliga sektorn har varit en förutsättning för kvinnors förvärvsarbete och samtidigt deras viktigaste arbetsmarknad. Om det svenska välfärdssystemet harmoniseras med en framtida europeisk välfärdsmodell är risken stor att den kommer att påverkas av de sydeuropeiska, där trygghetssystemen baseras på familjen och äktenskapet och inte som i Sverige på individen. De vinster när det gäller deltagande och makt för kvinnor som gjorts ligger således i riskzonen.

För att värna de offentliga trygghetssystemen bör regeringen inom EU verka för att den nationella beslutanderätten bevaras. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 3 oktober 2005

Lars Ohly (v)

Lars Bäckström (v)

Berit Jóhannesson (v)

Sermin Özürküt (v)

Ulla Hoffmann (v)

Lennart Gustavsson (v)

Alice Åström (v)

Kalle Larsson (v)